

Den anden forbedring, traktatilhængerne ser, er en effektivisering af EU's arbejds- og beslutningsgange. Har vi ikke et effektivt EU, kan vi ikke løse fremtidens opgaver i form af skabelse af øget vækst, nedbringelse af drivhusgasserne, bekæmpelse af fattigdom og kampen imod terrorisme, hævdes det. Nu er det formodentlig ret få inden for EU, som er modstandere af at bekæmpe fattigdom og terrorisme. Derfor er det også vanskeligt at forstå, hvorfor disse politikker skulle nødvendiggøre en ny traktat. EU gør på disse områder allerede det mulige; man har f.eks. taget lovgivningsmæssige skridt imod terrorisme, som endog går videre end det, som visse af medlemslandenes forfatninger giver hjemmel til.

Reelt dækker snakken om effektivitet over noget helt andet. EU selv har nemlig ikke behov for at blive mere effektivt. Ifølge Kommissionens egen årsberetning fremsattes alene i 2006 mere end 400 forslag til direktiver, afgørelser og beslutninger – og ifølge Udenrigsministeriets egen årsberetning var 2006 da også et særdeles effektivt år for EU, hvor man både kom i hus med en reform af landbrugspolitikken, kemikaliedirektivet og en række andre omfattende direktiver.

Det er imidlertid klart, at de ændrede stemmeregler har afgørende betydning for magtfordelingen i EU. De store landes indflydelse styrkes på de mellemstore og de små landes bekostning. Flertalsafgørelserne vil betyde, at munden lukkes på de mindre lande, og i realiteten vil de tre store lande, Tyskland, Frankrig og England, kunne bestemme EU's politik. Forslagsstillerne finder det ganske ejendommeligt, at tilhængerne af de nye stemmeregler kan hævde, at Danmarks indflydelse styrkes. Sandheden er, at vores stemmevægt i Ministerrådet halveres – til kun 1 pct. De, som kalder det en styrkelse, må jo simpelthen mene, at Danmark er bedst tjent med at lade de store bestemme.

Med til effektiviseringen hører også nedskæringen af Kommissionens medlemstal til 17. Denne ændring vil betyde, at Danmark i perioder vil stå uden kommissær. Da Kommissionen fortsat har monopol på at fremsætte forslag i EU, vil dette medføre, at Danmark i lange perioder vil være uden reel indflydelse.

Hertil kommer, at man med Charteret om Grundlæggende Rettigheder, som England og muligvis Polen klogeligt har taget forbehold over for, åbner en Pandoras æske af nye muligheder for indflydelse for både EU's lovgivende organer og i særdeleshed EF-Domstolen, hvis politiserende domspraksis går uden om den demokratiske beslutningsproces.

EU-tilhængerne ønsker endvidere at styrke EU's globale rolle. I den forbindelse nævnes eksempelvis koordinering af udenrigs- og sikkerhedspolitikken, verdenshandelen, udviklingspolitikken, klima- og energipolitikken, bekæmpelse af voldelige konflikter, kampen mod terrorisme, organiseret kriminalitet og illegal indvandring. Ingen af disse vigtige områder kan begrunde behovet for en ny traktat. EU har allerede de fornødne beføjelser til at gennemføre det, som flertallet kan enes om. Det er klart, at ændrede stemmevægte ville gøre det muligt for de store lande at gennemtvinge deres politik imod de mindre landes interesser, men det er svært at se, at en EU-udenrigsminister – for sløringens skyld kaldet »den høje repræsentant« – kan gøre noget, som Javier Solana ikke kan gøre i dag. EU har kun mulighed for at spille en større global rolle ved hjælp af den økonomiske styrke, landene kan mobilisere. EU's problem er her en forældet, overreguleret økonomi, som hindrer en højere økonomisk vækst.

Folkeafstemning

Danmark har tradition for at afgøre vigtige EU-relaterede emner ved folkeafstemning – uanset om det har været påkrævet i medfør af bestemmelserne i grundlovens § 20. Siden 1972 har danskerne seks gange stemt om emner, der har med EF/EU at gøre. Første gang var i 1972, hvor der blev stemt om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber (vedtaget). Næste gang var i 1986 vedrørende afstemningen om det indre marked (vedtaget). Tredje gang var 1992, hvor der blev stemt om Danmarks tiltrædelse af Maas-trichttraktaten (forkastet). Fjerde gang var i 1993, hvor der blev stemt om Danmarks tiltrædelse af Maas-trichttraktaten suppleret med Edinburghafgørelsen (vedtaget). Femte gang var i 1998, hvor der blev stemt om Danmarks tiltrædelse af Amsterdamtraktaten (vedtaget). Sjette gang var i 2000, hvor der blev stemt om, hvorvidt Danmark skulle indføre den fælles valuta, euroen (forkastet). Fem af disse afstemninger blev afholdt i medfør af bestemmelserne i grundlovens § 20. Afstemningen om det indre marked i 1986 var af vejledende karakter, da Justitsministeriet i sin redegørelse kom frem til, at der ikke var tale om overdragelse af suveræniteten. Endvidere var et flertal i Folketinget, udenom regeringen, imod Danmarks tilslutning til EF-pakken, hvorfor der blev udskrevet en vejledende folkeafstemning om spørgsmålet.

Inden EU-forfatningen blev forkastet i 2005, havde Danmarks statsminister, Anders Fogh Rasmussen, lovet, at denne ville blive underkastet en folkeafstemning. (Se f.eks. Jyllands-Posten den 21. juni 2007: »Bordet fanger«). EU-forfatningen skulle, viste det